

JOENSUUN KAUPUNKI

Rakennus- ja ympäristölautakunta
PL 59
80101 JOENSUU
Puh. (013) 267 7111

MAA-AINESLUPA JA YMPÄRISTÖLUPA

18.6.2025 § 44
Annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella
Päivämäärä Diaarinumero
19.6.2025 687/11.01.00.00/2025

ASIA

Päätös maa-ainelain 4 a §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta hiekan ja soran ottoon sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisesta ympäristölupahakemuksesta siirrettävän murskauslaitoksen toimintaan

Päätös sisältää ratkaisun maa-ainelain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA

Destia Oy
Firdonkatu 2 T 151
00520 Helsinki

Y-tunnus 2163026-3

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Maa-ainesten ottaminen ja soran murskaus siirrettävällä murskauslaitoksella.

Joensuun kaupunki, Öllölä, tila Sorakiuru RN:o 9:27 (167-431-9-27) ja Kiuru RN:o 9:17 (167-431-9-17)

Toiminta sijoittuu jo käytössä olevalle Kiurusärkän sora-alueelle noin 13 kilometrin etäisyydelle Tuupovaaran keskustasta kaakkoon. Ottamisalue sijaitsee Öllöläntieltä erkautuvan Koskenniskantien varrella, ottamisalueen osoite on Koskenniskantie 22, 82750 Öllölä.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-ainelain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 27 § mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. YSL liite 1 taulukko 2 kohta 7 e mukaan luvanvaraista toimintaa on tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on vähintään 50 päivää.

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (VNa ympäristönsuojelusta 713/2014) 2.2 § kohta 6 b mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltäviin lupa-asioihin kuuluu tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

ASIAN VIREILLETULO

11.4.2025.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Sorakiuru -kiinteistöllä on ollut ottotoimintaa jo useamman lupakauden ajan. Viimeisimmän maa-aineslupan on myöntänyt Joensuun kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta 19.4.2017. Lupa on voimassa 21.4.2027 saakka. Luvan mukainen ottomäärä on 30 000 m³ ktr, ottoalueen pinta-ala n. 0,9 ha ja alin ottotaso +145,2 (N2000). Kiuru-kiinteistöllä on ollut edellinen maa-aineslupa 1990-luvulla.

Suunnitelma-alue sijoittuu kiinteistöille Sorakiuru 167-431-9-27, omistaja Destia Oy sekä Kiuru 167-431-9-17, omistaja yksityishenkilö. Hakijalla on sopimus maanomistajan kanssa.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Alueella ei ole asemakaavaa.

Joensuun seudun yleiskaavassa 2020 alue on osoitettu EO/so -merkinnällä seudullisesti merkittäväksi soran tai hiekan ottoalueeksi.

Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa 2040 alueelle ei ole merkintöjä.

LAITOKSEN SIJAINTIPAIKAN YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Suunnitelma-alue sijaitsee Kiurusärkän sora-alueella Öllölän kylässä Joensuun kaupungissa. Alue on kauan käytössä ollut soranottoalue, josta puusto on poistettu suurelta osin aiemman ottotoiminnan myötä. Alueen lähiympäristö on metsätalouskäytössä ja lähiympäristöön sijoittuu myös ojitettuja suoalueita.

Suunnitelma-alueella ei ole tiedossa olevia uhanalaisten lajien esiintymiä, metsä-, luonnonsuojelu- tai vesilain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä tai muita erityisiä luontokohteita tai merkittäviä geologisen muodostuman tai kasvillisuuden muodostamia luonnon kauneusarvoja tai muinaismuistokohteita. Kiinteistölle Kiuru 167-431-9-17 sijoittuu soistuma, joka on metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö. Soistuma rajautuu suunnitelma-alueen ulkopuolelle. Lähin luonnonsuojelualue sijaitsee noin 3,9 kilometrin etäisyydellä alueen koillispuolella ja lähin Natura-alue noin 7,3 kilometrin etäisyydellä alueelta lounaaseen.

Lähin asuinkiinteistö sijaitsee noin 320 metrin etäisyydellä ottamisalueesta. Ottamisalueelta ei ole näköyhteyttä asutukseen tai yleiselle tielle.

Suunnitelma-alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue sijoittuu noin 6,2 kilometrin etäisyydelle alueesta lounaaseen. Alueella sijaitsee pohjavesiputki, josta on seurattu pohjaveden korkeutta alueella. Pohjaveden pinnan keskimääräinen korkotaso on +142,66 (N2000). Suunnitelma-alueen lähiympäristössä ei ole talousvesikaivoja.

OTTAMISSUUNNITELMA JA LAITOKSEN TOIMINTA

Ottamistoiminta

Maa-aineslupaa haetaan 15 vuoden ajaksi 75 000 k-m³ kokonaisottomäärälle. Keskimääräinen vuotuinen ottamismäärä on 5 000 k-m³. Otettava kiviaines on soraa, joka otetaan pääasiassa pohjavesipinnan alapuolelta. Suunnitelma-alueen pinta-ala on 4,7 ha, josta ottamisalue on 1,8 ha. Alin ottamistaso on +136,7 (N2000), jolloin pohjavesipinnan alainen otto ulottuu noin 6 metrin syvyyteen keskimääräisen pohjavesipinnan alapuolelle. Ottaminen aloitetaan alueen perältä kaakkoisreunalta, johon pohjavesilampi muodostuu ja ottaminen etenee luoteen suuntaan.

Alueelle liikennöidään Koskenniskantieltä, Koskenniskantie 22 kohdalta lähtevää työmaatietä pitkin. Toimintaa alueella on arkipäivisin, toiminnassa voi olla ajanjaksoja, jolloin ottotoimintaa ei ole.

Ottotoiminnan loputtua kaikki rakennelmat ja laitteet puretaan ja viedään alueelta pois ja alue siistitään. Alueelle on toiminnan loputtua muodostunut noin 0,6 hehtaarin kokoinen ja noin 6 metriä syvä pohjavesilampi. Luiskat loivennetaan 1:3 kaltevuuteen noin 0,5 metrin syvyyteen saakka, jonka jälkeen luiska on noin 1:1. Alueen pohja ja vedenpinnan yläpuoliset luiskat peitetään alueelta kuoritulla pintamaalla kasvualustaksi. Muotoilun ja pintamateriaalin levityksen jälkeen alueen kasvillisuus palautetaan.

Alueella on noin 1,4 hehtaarin alueella poistettavaa pintamaata. Aikaisempina toimintavuosina pintamaata on poistettu noin 2,2 hehtaarin suuruiselta alueelta ja varastoitu alueen reunoille. Pintamaa hyödynnetään kokonaisuudessaan alueen kasvukerroksessa ottamisen päätyttyä. Kaikki käyttökelpoinen maa-aines hyödynnetään, joten toiminnasta ei synny ylijäämämateriaalia. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on esitetty osana lupahakemusta.

Murskaus

Murskaustoiminnassa käytetään siirrettävää murskauslaitosta. Murskattava kiviaines syötetään murskaimeen kaivinkoneella tai pyöräkuormaajalla ja kuljetetaan alueelta kuorma-autoilla. Alueella voidaan myös suorittaa suurten kivien rikotusta hydraulisella iskuvasaralla. Murskaustoimintaa toteutetaan 1-5 viikon mittaisissa jaksoissa vuosittain. Alueella voi olla vuosia, jolloin murskaustoimintaa ei ole.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA NIIDEN RAJOITTAMINEN

Maisema

Suunnitelma-alue on kauan käytössä ollut soranottoalue, joten maisema ei suunnitellun ottotoiminnan myötä merkittävästi muutu. Ottotoiminnan seurauksena alueelle syntyy noin 0,6 hehtaarin kokoinen pohjavesilampi. Maisemoinnin ja jälkihoidon myötä alue palautuu metsämaaksi.

Pohja- ja pintavedet

Kiviainestoinnassa ei synny suoria päästöjä vesiin tai maaperään eikä merkittäviä määriä jätevesiä. Murskauslaitoksen sosiaalitalan jätevedet johdetaan umpisäiliöön ja viedään jätevedenpuhdistamolle. Vaihtoehtoisesti käytetään kuivakäymälää. Toiminnalla ei arvioida olevan haitallisia vaikutuksia pinta- eikä pohjavesiin.

Toiminnassa ei synny hulevesiä. Alueella muodostuvat vedet ovat sade- tai sulamisvettä. Sade- ja sulamisvedet imeytyvät normaalisti maaperään. Merkittävää pintavaluntaa ei toiminta-alueella synny.

Melu

Toiminnassa melua syntyy murskauksessa, seulonnassa, kuljetuksissa ja kuormauksessa. Merkittävin yksittäinen melunlähde on murskauslaitos. Murskauslaitoksen aiheuttama melu on tasaista, ei impulssimaista.

Murskauslaitos sijoitetaan muodostuneen ottoalueen pohjalle siten, että meluvaikutus ympäristöön jää mahdollisimman pieneksi. Toiminta-alueen ja lähimmän asutuksen väliin jää ympäristössä olevia korkeita maastonmuotoja, jotka ympäröivän puuston ja etäisyyden lisäksi vähentävät melun leviämistä. Toiminta järjestetään siten, että Valtioneuvoston asetuksessa (800/2010) asetetut melutason raja-arvot eivät ylitä.

Pöly

Toiminta-alueella syntyy pölyä murskauksesta, seulonnasta, varastoinnista, kuormauksesta sekä työmaaliikenteestä. Pölypäästöjä vähennetään murskauksen yhteydessä koteloinnilla, kiviaineksen putoamiskorkeuden sääntelyllä sekä kastelemalla. Myös työmaaliikenteen kulkuväyliä kastellaan tarvittaessa. Pohjaveden pinnan alta otettava sora on jo itsessään märkää, joten aiheutuvat pölypäästöt ovat arviolta vähäisiä. Toiminta järjestetään siten, että Valtioneuvoston asetuksessa 79/2017 asetetut ilmanlaadun raja-arvot eivät ylitä.

Maaperä

Toiminnalla ei arvioida olevan haitallisia vaikutuksia maaperään. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden käsittely tehdään huolellisesti. Alueella varastoidaan polttonesteitä vain sen hetkistä tarvetta vastaava määrä. Polttoainesäiliöt ovat IBC-hyväksytyjä, kaksoisvaipallisia ja ylitäytönestimillä varustettuja, ja säiliöiden alla oleva maaperä suojataan tiiviillä öljynsuojamuovilla.

Jätteet

Toiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte toimitetaan jätehuoltoyhtiölle. Mahdolliset jätevedet, kuten WC-jäte, kerätään umpisäiliöön ja toimitetaan jätevedenpuhdistamolle. Metalliroimu kerätään kuormalavalle ja toimitetaan kierrätyspisteeseen.

Toiminnassa voi syntyä vähäisiä määriä vaarallisiksi luokiteltuja jätteitä, kuten jäteöljyä ja akkuja. Vaaralliset jätteet välivarastoidaan omissa jättesäiliöissään tiiviissä ja lukitussa varastokontissa ja toimitetaan asianmukaisesti jatkokäsittelyyn hyväksyttyn käsittelypisteeseen.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Toiminnasta aiheutuva merkittävin ympäristöriski on öljyvahinko esimerkiksi työkoneiden letkurikkojen, varastosäiliöiden vuodon tai tulipalon yhteydessä.

Alueelle on varattu riittävä määrä imeytysmattoja tai vastaavia imeytysmateriaaleja vuotojen varalle. Koneet ja laitteet huolletaan toiminta-alueen ulkopuolella säännöllisesti vuotojen ehkäisemiseksi. Vuodon sattuessa ryhdytään välittömästi toimenpiteisiin, joilla vuoto torjutaan sekä maaperä puhdistetaan. Alueella työskenteleviltä henkilöiltä edellytetään suojaimien käyttöä sekä Destia Oy:n työ- ja ympäristönsuojeluohjeiden osaamista ja noudattamista.

Kaikista onnettomuuksista ilmoitetaan viranomaisille välittömästi. Vahingon torjumiseksi ryhdytään asianmukaisiin toimiin välittömästi.

TOIMINNAN TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Laitoksen toiminnasta pidetään käyttöpäiväkirjaa. Käyttöpäiväkirjaan kirjataan päivittäinen työaika, tuotantomäärä, keskeytykset ja poikkeavat tilanteet. Alueella syntyneistä jätteistä ja polttoaineen käyttömäärästä pidetään kirjaa.

Syntyvää melua ja pölyä arvioidaan tuotannon aikana aistinvaraisesti ja tarvittaessa mittauksin. Pohjaveden pinnankorkeutta esitetään mitattavaksi kaksi kertaa vuodessa suunnitelma-alueella olevasta pohjavesiputkesta.

Pohjaveden laaduntarkkailu tehdään alueella olevasta pohjavesiputkesta ennen toiminnan aloittamista. Lisäksi pohjaveden laaduntarkkailu tehdään lupakauden puolivälissä sekä muodostuneesta pohjavesilammesta että pohjavesiputkesta. Laaduntarkkailu suoritetaan myös toiminnan päätyttyä maisemoinnin jälkeen.

Alueelta otettavien maa-aineksen määrä ja laatu ilmoitetaan maa-aineslupaviranomaiselle vuosittain maa-aineslain 23 §:n mukaisesti. Toiminnasta syntyneet jätteet raportoidaan YLVA-tietojärjestelmään aluehallinnon asiointipalvelussa.

ARVIO PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIIKAN (BAT) SEKÄ YMPÄRISTÖN KANNALTA PARHAIDEN KÄYTÄNTÖJEN (BEP) SOVELTAMISESTA

Murskaustoiminnassa noudatetaan ympäristönsuojelulain mukaisesti parasta saatavilla olevaa tekniikkaa. Toimintaa ohjaa ISO 14001 mukainen ympäristöjärjestelmä sekä toimialan BAT-ohje Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuoannossa. Lisäksi toiminnassa noudatetaan Valtioneuvoston asetuksessa 800/2010 kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta asetettuja vaatimuksia. Paikalliset olosuhteet ja toiminnan laajuus huomioiden toiminnassa käytetään parasta mahdollista tekniikkaa ja ympäristön kannalta parhaita toimintatapoja (BEP).

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu yleisessä tietoverkossa. Hakemusasiakirjat on pidetty julkisesti nähtävillä 14.4.-21.5.2025 yleisessä tietoverkossa. Viranomainen on kuullut lähinaapurit 14.4.2025 lähetetyillä kirjeillä.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemukseen saapui yksi muistutus.

Saapunut muistutus

Muistutuksessa on tuotu esille vuonna 1984 Kiurunsärrä tilasta myydyn määrääalan kauppakirjassa täsmennetyt ehdot maa-aineksen otolle koskien ottomäärää. Kiinteistö on myöhemmin erotettu

omaksi Sorakiuru RN:o 9:27 kiinteistöksi. Muistutuksessa on myös tuotu esille, että tilalta Kiuru on jo otettu maa-aineksia, mutta muistutuksen tekijällä ei ole tietoa siitä, että onko tilalla ollut aiemmin maa-aineslupaa.

Lisäksi muistutuksessa on pyydetty lupaviranomaista ottamaan huomioon seuraavat seikat:

- 1) Sorakiuru kiinteistön kauppakirjassa sovittuun ottomäärän suuruuteen, sekä pohjaveden suojakerroksen merkitykseen ympäristön luonnolle, sekä alueella myöhemmin muodostuvaan maisemakuvaan.
- 2) Myönnettyjen lupien mukaiseen alueen ennallistamiseen erityisesti niillä maisemakohdilla, joille ei nyt olla hakemassa maa-aineksen ottolupaa.
- 3) Otettujen alueiden ennallistamisen ja maisemoinnin ohjeissa tulisi antaa selkeät määräykset, joilla varmistetaan alueen myöhempi käyttö sekä luontoliikunnan turvallisuus.
- 4) Mikäli maa-aineksen otto sallitaan haetun suuruisena pysyvän pohjavedenpinnan alapuolelle, tulisi sen vaikutukset ympäristöön selvittää. Lupahakemuksessa se on jäänyt pelkän maininnan varaan.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto terveydensuojeluviranomaiselta sekä Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta.

Pohjois-Karjalan ympäristöterveyden lausunto

Terveydensuojelulain kannalta erityisesti huomioitavia vaikutuksia ovat melu, pöly sekä mahdolliset pohja- ja pintavesivaikutukset.

Melun ja pölyn leviämisen minimoimisessa hakija ilmoittaa sijoittavansa murskaimen vanhan ottoalueen pohjalle ja pölypäästöjä vähennetään murskauslaitoksen osien koteloinnilla, kiviaineksen putoamiskorkeutta säätelemällä ja tarvittaessa murskattava kiviainesta kastellaan. Myös työmaa-alueen kulkuväyliä on tarkoitus tarvittaessa kastella. Suunnitelma-alueen reunoille tulee jättää pystyyn mahdollisimman paljon puustoa melun- ja pölyntorjuntaa varten. Toiminnassa on myös huomioitava sääolosuhteet ja niiden vaikutukset melun ja pölyn kulkeutumiseen.

Soranoton ulottuessa pohjavesipinnan alapuolelle on syytä kiinnittää erityistä huomiota soranottoon käytettävän kaluston kuntoon. Pohjaveden pilaantumien esim. voitelurasvoista ja -vaseliineista tulee estää.

Hakemuksessa ei ollut tietoa lähimpien kiinteistöjen mahdollisista talousvesikaivoista. Lähin lomarakennus kiinteistöllä 167-431-9-17 on noin 300 m päässä suunnitelma-alueen rajasta. Kiinteistöllä

mahdollisesti olevan talousvesikaivon veden laatua ei saa pilata. Talousveden laatuvaatimuksista- ja suosituksista on säädetty sosiaali- ja terveysministeriön asetuksissa (401/2001 ja 1352/2015).

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunto

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen käsityksen mukaan suunnitelman mukaisella maa-aineksen otolla ei ole maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia rajoituksia aineiden ottamiselle.

Hanke ei vaadi maa-aineslain 555/1981 3 §:n perusteella vesitalouslupaa, koska kohde ei sijaitse pohjavesialueella, eikä pohjavesialueen läheisyydessä. Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hanke ei vaadi vesilain 587/2011 3:2 §:n perusteella vesitalouslupaa, koska ottamisalueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse talousvesikaivoja eli ottamisesta ei ennalta arvioituna voi aiheutua 3:2 §:ssä tarkoitettua vaaraa terveydelle taikka vahinkoa tai haittaa vedenotolle tai veden käytölle talousvetenä.

Ottoalue sijoittuu Geologian tutkimuskeskuksen (GTK) "geokemialliset provinssit"-paikkatietoaineiston mukaan arseeniprovinssin 2 alueelle. Arseeniprovinssien alueella moreenin arseenipitoisuudet ovat tavanomaista suurempia. Asia tulee huomioida lupamääräyksissä.

Lupamääräyksissä on lisäksi huomioitava ainakin seuraavat seikat:

-Kaivualueen rajasta tulee jättää vähintään 20 m suojavaähyke alueen ulkopuolisiin ojiin.

- Muodostuvan pohjavesilammen pienin syvyys reunaluiskia lukuun ottamatta tulee olla vähintään 3 metriä rehevöitymisen ja umpeenkasvun välttämiseksi.

- Pohjavedenpinta on pidettävä luonnollisella tasolla.

- Pohjaveden laaduntarkkailu toteutetaan hakemuksen suunnitelmaselostuksen mukaisesti. Täsmennyksinä ja täydennyksinä ELY-keskus esittää lisäksi seuraavaa: näytteistä on analysoitava

liukoiset

pitoisuudet (suodatettu näyte): rauta, mangaani, arseeni. Näytteet on otettava ennen toiminnan aloittamista, lopuksi ja kolmen vuoden välein toiminnan aikana. Näytteenoton laatu on turvattava sertifioituja näytteenottajia käyttämällä. Lisäksi määritykset on suoritettava laboratoriossa, jolla on akkreditoitu laatujärjestelmä ja jossa ko. menetelmät kuuluvat akkreditoinnin piiriin. Tulokset tulee esittää myös

päivitetävässä taulukossa, johon kootaan kaikki tarkkailusuunnitelman mukaiset pohjaveden korkeuden ja laadun tarkkailutulokset allekkain. Taulukossa tulee esittää talousveden laatuvaatimukset ja -suositukset STMa 401/2001 sekä vertailu edellä mainittuihin esimerkiksi merkitsemällä poikkeavat tulokset korostusvärillä. Mikäli ensimmäisen näytteenoton tuloksissa todetaan jotakin merkittävän poikkeuksellista, niin vuosittain toteutettava näytteenotto voi olla perusteltua. Tulokset on toimitettava

luvan myöntäneelle viranomaiselle ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle.

- Pohjaveden korkeustaso on luotettavasti todennettava mittaamalla pohjaveden pinta kahdesti vuodessa olemassa olevasta havaintoputkesta sekä pohjavesilammen pinnasta. Tulokset havainnoista toimitetaan kerran vuodessa luvan myöntäneelle viranomaiselle.

- Öljytuotteiden käsittelyssä on edellytettävä kahdenkertaista suojausta. Alueella mahdollisesti säilytettävät öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla mahdollisten valumien pääsyn estämiseksi pohjaveteen. Säiliöiden on lisäksi oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla. Polttoainesäiliöiden varastointiin, koneiden säilytykseen, murskaukseen sekä kiviainesten varastointiin käytettävä paikka tulee olla vähintään 20 metrin päässä pohjavesilammen rannasta.

- Alin ottotaso on merkittävä selvästi maastoon.

- Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä.

- Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten ottamisalueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto.

- Ottoalueelle ei saa läjittää/levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkitoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.

- Jälkihoito on tehtävä vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Jälkitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen – etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.

- Sora-alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten (EN) törmäpääskyjen pesimisrauha turvataan välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolojen lähistöllä pesimäaikana. Lisäksi, jos törmäpääskyjen käyttämä rintausta joudutaan talven aikana kaivamaan, on suositeltavaa jättää sopivan hienoainespitoisen rintausta auki seuraavaksi pesimiskaudeksi. Maisemoinnin yhteydessä tulee myös ottaa huomioon törmäpääskyjen pesäpaikkatarve jättämällä kuopan ainekseltaan sovelias osa muotoilematta esim. noin 20 metrin matkalta (ohje törmäpääskyjen huomioimiseen maa-aineenottoalueilla 10.12.2024 VARELY).

- Ottomääristä on toimitettava tiedot vuosittain NOTTO rekisteriin ja luvanmyöntäjälle annettujen ohjeiden mukaan.

Murskaukseen haetun ympäristölupahakemuksen osalta ELY-keskus lausuu seuraavaa:

Murskausalueesta alle 500 metrin etäisyydelle sijoittuu kaksi asuin- ja kiinteistöä. MURAU-asetuksen (800/2000) 4 ja 6 §:ien mukaan on tällöin pölyn joutumista ympäristöön estettävä ja melua torjuttava. Hakemuksen kohdassa 4.2 on esitetty, että tarvittaessa suuria kiviä rikotetaan pienemmäksi ennen murskausta. ELY-keskuksen arvion mukaan rikotus voi olla luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, jolloin mittaus- tai laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista Valtioneuvoston päätöksen (993/1992) melutason ohjearvoihin. Rikotuksen vaikutusta meluun ei hakemuksessa ole arvioitu.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan pölyn ja melun leviämisen ehkäisemiseksi on hakemuksessa

esitetty MURAU-asetuksen mukaisia toimenpiteitä. Melun torjumiseksi ELY-keskus suosittelee murskauslaitoksen sijoittelun lisäksi myös laitteistojen kotelointia tai kumituksia, joilla on melua vaimentava vaikutus etenkin tietyissä sääolosuhteissa.

Lupamääräyksiin ELY-keskus esittää määrättäväksi, että mikäli toiminnasta tulee valituksia tai melun/pölyn havaitaan lisääntyvän lähikiinteistöjen piha-alueilla merkittävästi, tulee melu/pölytasot mitata

lähimmissä häiriintyvissä kohteissa päästötasojen todentamiseksi. Mittaukset tulee suorittaa silloin, kun alueella on kaikki päästöihin vaikuttavat toiminnot käynnissä.

Hakemuksen kohdassa 10, Jälkihoito ja alueen tuleva käyttö, on kerrottu, että maisemointiluiskauksien tekeminen aloitetaan jo ottamisen aikana. Tarpeen vaatiessa verhoilu- tai luiskausmateriaalina voidaan käyttää myös muualta tuotuja puhtaita maa-aineksia, joista varmistetaan, että materiaali

on puhdasta eikä sisällä pohjavedelle haitallisia aineita. ELY-keskus pyytää huomioimaan, että muualta tuodut maisemointiin tarkoitetut maa-aineet eivät saa myöskään sisältää vieraslajeja tai niiden

levimiskelpoisia osia/siemeniä. Jos vieraslajeja kuitenkin havaitaan maisemoidulla osalla aluetta, tulee vieraslajien torjunta aloittaa viipymättä niiden leviämisen estämiseksi.

ELY-keskus muistuttaa, että jätteiden kuljetuksiin saa käyttää vain jätehuoltorekisterissä olevia kuljettajia, joilla on lupa ko. jätteiden kuljetuksiin. Jätehuoltorekisterissä ovat jätteenkuljettajat ja heidän

kuljettamat jättejakeet voi tarkistaa julkisesta Jätehuoltokompassi -tietopalvelusta. Toiminnasta syntyvien vaarallisten jätteiden (ml. mahdolliset öljyiset maa-aineet) kuljetuksista tulee laatia siirtoasiakirjat. Siirtoasiakirjassa on oltava valvonnan ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja -päivämäärästä, käsittelytavasta toimituspaikassa sekä kuljettajasta jättesäätöasetuksen (978/2021) 40 §:n mukaisesti. Siirtoasiakirjan tiedot tulee toimittaa Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämään ns. SIIRTO-rekisteriin (jätelain 142 § 1 mom. 4 kohta) jätelain (646/2011) 121 b §:n mukaisesti. Lisätietoja siirtoasiakirjoista ja SIIRTO-rekisteristä löytyy

Ympäristöministeriön nettisivuilta: <https://ym.fi/-/siirto-rekisteri-kayttoon-tiettyjen-jatteiden-kuljetuksissa-1.9.2022-alkaen>

Jätelain 118 §:n 1 momentin kohdan 4 mukaan toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa jätteistä, jos kysymyksessä on toiminta, joka on ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraista. Toiminnanharjoittaja on velvollinen toimittamaan tiedot valvontaviranomaiselle (YSL (527/2014), 223 §, 3 mom. kohta 5). Raportointitietojen toimittamiseksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee lisätä kohteen ympäristönsuojelun tietojärjestelmän valvontaosan (YLVA) valvontaprofiiliin lomakkeet jätetietojen raportointia ja tarkastamista varten. Muilta osin ELY-keskus esittää, että kirjanpitoa tulee edellyttää ainakin oman ottamistoiminnan murskatun kiviaineksen määrästä (t/vuosi), rikotuksen ja murskauksen toiminta-ajoista (ajanjakso ja sen aikainen työpäivien määrä jokaista työvaihetta kohden), muodostuneista jätteistä ja niiden toimituspaikoista, pohjavesitarkkailun tuloksista, muista mahdollisista tarkkailuista sekä poikkeustilanteiden ja niiden takia tehtyjen toimien osalta (ml. raportointi poikkeustilanteissa syntyneen mahdollisesti pilaantuneen maa-aineksen ja imeytysaineiden määristä ja toimituspaikoista).

Hakijan vastineet

Hakija on toimittanut vastineet terveydensuojeluviranomaisen lausuntoon sekä saapuneeseen muistutukseen. Hakija on ilmoittanut, että sillä ei ole vastattavaa Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausuntoon.

Vastine Pohjois-Karjalan ympäristöterveyden lausuntoon

Pohjois-Karjalan ympäristöterveydenhuollon lausunnossa on mainittu, että hakemuksessa ei ollut tietoa lähimpien kiinteistöjen mahdollisista talousvesikaivoista. Hakemuksen selostuksessa on sivulla 13 kerrottu, että kiinteistöllä Kiuru 167-431-9-17 sijaitsee rengaskaivo, jonka vesi on kastelukäytössä. Kaivon vettä ei käytetä talousvetenä. Seuraavaksi lähimmät mahdolliset kaivot sijoittuvat yli 500 m etäisyydelle ottamisalueesta kiinteistöillä Lehtola 167-431-8-3 ja Koskela 167-431-9-21. Kaivotiedot em. kiinteistöiltä tarkistetaan vielä ennen ottamistoiminnan aloittamista. Muilta osin ympäristöterveydenhuollon lausuntoon ei ole vastattavaa vaan viitataan lupahakemuksessa mainittuun.

Vastine saapuneeseen muistutukseen

Lupahakemuksesta annetussa muistutuksessa on viitattu kiinteistöstä Sorakiuru 167-431-9-27 (muodostunut kiinteistöstä Kiurunsärkkä RN:o 9:16) vuonna 1984 tehdyn kaupan ehtoihin. Kyseisessä

kauppakirjassa ei ole ehtoja enimmäisottomäärästä tai pohjaveteen jätettävästä suojakerroksesta tai alueen käyttötarkoituksesta. Sorakiuru 167-431-9-27 kiinteistön ottamisalueella toteutuu muistutuksessa viitatussa voimassa olevassa maa-ainesluvassa vaadittu 2 m suojakerrospaksuus. Kiinteistöllä Kiuru 167-431-9-17 on ollut maa-ainesten ottolupa, joka on myönnetty Savo-Karjalan tiepiirille vuonna 1996 ja lupa on ollut voimassa vuoteen 2006 (Tuupovaaran kunta, tekninen lautakunta 4.6.1996 § 55, kunnanhallitus 18.6.1996 § 261).

Tutkimusten mukaan pohjaveden laadussa ja tasossa on havaittavissa kiviainestuotannon vaikutus yleisesti soranotossa. Alueilla, joissa maa-aineksia on otettu pohjavedenpinnan alapuolelta, muutokset pohjaveden laadussa tai määrässä eivät merkittävästi eroa alueista, joissa otto rajoittuu pohjavedenpinnan yläpuolelle. Soranotossa yleisesti pohjaveden pinnan nousun lisäksi myös pinnankorkeuden vaihteluväli kasvaa. (Suomen ympäristökeskus 2010, Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT), Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa).

Kiurusärkän alueella pohjaveden pinnankorkeuksissa ei ole havaittavissa nousevaa trendiä pohjavedenpinnan mittaushistorian ajalta (v. 2007–2025). Pohjaveden pinnankorkeuden vaihteluväli tarkkailuputkessa HP1 on ollut 1,56 m alimman ja ylimmän havaitun pohjavesipinnan korkeuden välillä.

Muilta osin muistutuksessa mainittuun ei ole vastattavaa vaan viitataan lupahakemusaineistoon.

VIRANOMAISEN RATKAISU

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää myöntää Destia Oy:lle maa-aineslain 4 a §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan tilalle Sorakiuru RN:o 9:27 (167–431–9–27) ja Kiuru RN:o 9:17 (167–431–9–17), Joensuun kaupunki, Öllölä, viidentoista (15) vuoden ajaksi 75 000 k-m³ suuruiselle määrälle hakemuksen sekä alla esitettyjen lupamääräysten mukaisesti.

Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

1.

Maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään 75 000 k-m³. Ottamisalue on enintään ottamissuunnitelmassa esitetyn laajuinen. Ottamisalueen rajat rajat on merkittävä näkyvästi maastoon. Kaivualueen rajasta tulee jättää vähintään 20 metrin suojavyöhyke alueen ulkopuolisiin ojiin.

2.

Ottamisen aikana syntyvät jyrkänteet tulee merkitä näkyvästi maastoon esim. lippusiimalla ja varoituskyltein. Asiatomien pääsy alueelle tulee estää.

3.

Alin ottamistaso on +136,7 (N2000). Muodostuvan pohjavesilammen keskisyvydeksi tulee kuitenkin muodostua vähintään 3 metriä. Pohjavedenpinta on pidettävä luonnollisella tasolla.

Pohjaveden korkeustaso on luotettavasti todennettava mittaamalla pohjaveden pinta kahdesti vuodessa olemassa olevasta havaintoputkesta sekä pohjavesilammen pinnasta. Tiedot tulee toimittaa vuosittain valvontaviranomaiselle

Alueen korkotaso sekä alin ottotaso tulee merkitä näkyvästi maastoon paikkaan, jossa se säilyy pysyvästi koko ottamistoiminnan ajan.

4.

Pohjaveden laatua on tarkkailtava alueella olevasta pohjavesiputkesta otettavilla laatu näytteillä. Näyte on otettava ennen toiminnan aloittamista, kolmen vuoden välein toiminnan aikana sekä toiminnan loputtua. Pohjaveden pH-arvoa on kuitenkin seurattava vuosittain. Valvontaviranomainen voi tarpeen mukaan muuttaa pohjaveden tarkkailumääräyksiä.

Pohjavesinäytteestä on analysoitava vähintään seuraavat laatuparametrit: väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, CODMn, nitraatti, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, arseeni, polttoainehiilivedyt C5-C10, mineraaliöljyt C10-C40.

Näytteiden otto ja tulosten raportointi on toteutettava Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunnossa esitetyllä tavalla.

5.

Toiminnassa on noudatettava seuraavia toiminta-aikoja:

Murskaus	ma-pe klo 7–22
Rikotus	ma-pe klo 8-18

Kuormaaminen ja kuljetus	ma-pe klo 6–22
--------------------------	----------------

Toimintaa ei saa harjoittaa viikonloppuisin eikä arkipyhinä.

6.

Murskauksen tulee täyttää ns. MURAU-asetuksen (800/2010) vaatimukset

7.

Toiminnan aiheuttama melutaso (A-painotettu ekvivalenttitaso LAeq) ei saa ylittää lähimmällä asumiseen käytettävällä alueella päivällä (klo 7–22) 55 dB ja yöllä (klo 22–7) 50 dB.

Melutasoa tulee tarkkailla aina toiminnan aikana ja tarvittaessa todentaa mittauksin. Murskauksesta tulee ilmoittaa etukäteen lähialueen asukkailla.

8.

Toiminnan aiheuttama pölyhaitta ei saa ylittää lähimmällä asumiseen käytettävällä alueella hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) osalta raja-arvoa 50 µg/m³ (keskiarvon laskenta-aika 24 h) ja pienhiukkasten (PM_{2,5}) osalta raja-arvoa 25 µg/m³ (keskiarvon laskenta-aika kalenterivuosi).

Pölyämistä tulee tarkkailla aina toiminnan aikana. Mikäli on aihetta epäillä raja-arvon ylittyvän, tulee toiminnasta aiheutuvat hiukkaspäästöt mitata. Mittaustulokset tulee toimittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle.

9.

Pölyhaittoja tulee ehkäistä kastelemalla tai koteloimalla laitteistot tai muulla vastaavalla menetelmällä. Varastokasoja ja kuormia tulee tarpeen mukaan kastella pölyämisen estämiseksi. Alueet ja tiet on hoidettava siten, että pölyäminen jää mahdollisimman vähäiseksi.

10.

Murskain tulee sijoittaa alueen matalimmalle kohdalle hyödyntäen olemassa olevia rintauksia suojina. Varastokasat tulee sijoittaa siten, että melun ja pölyn leviäminen ehkäistään. Pudotuskorkeus murskaimelta varastokasaan tulee pitää mahdollisimman pienenä.

Murskauskalusteiston kuljettimien päähän tulee kiinnittää pölyämistä estävät suojat tai tulee käyttää muuta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Murskauksen meluhaitat tulee minimoida käyttämällä kumitettuja kuormauskohtia ja rännejä, kattamalla kuljettimet, käyttämällä kumisia seula-verkkoja tai muilla yhtä tehokkailla parasta käyttökelpoista tekniikkaa edustavilla laiteteknisillä ratkaisuilla.

11.

Polttoainesäiliöiden tulee olla kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä. Säiliöissä tulee olla ylitäytönestimet ja tankkauslaitteistot tulee varustaa lukittavilla sulkuventtiileillä sekä lapon estolla.

Polttoaineita ja muita kemikaaleja ei saa varastoida alueella silloin, kun alueella ei ole toimintaa. Toiminnan aikana säiliöt tulee sijoittaa kaivualueen ulkopuolelle. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden tulee olla nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

Koneiden ja laitteiden säilytyspaikat on suojattava asianmukaisesti ja sijoitettava, jos mahdollista, ottamisalueen ulkopuolelle. Ottamisalueella ei saa tehdä laajamittaisia koneiden huoltotöitä. Alueella tulee olla käytettävissä imeytysmateriaalia öljyvuotojen varalta sekä riittävä alkuammutuskalusto.

12.

Polttoainesäiliöiden varastointiin, koneiden säilytykseen, murskaukseen sekä kiviainesten varastointiin käytettävä paikka tulee olla vähintään 20 metrin päässä pohjavesilammen rannasta.

13.

Sora-alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten (EN) törmäpääskyjen pesimisrauha on turvattava välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolojen lähistöllä pesimäaikana.

Mikälitörmäpääskyjen käyttämä rintausta joudutaan talven aikana kaivamaan, on suositeltavaa jättää sopivan hienoainespitoisen rintausta auki seuraavaksi pesimiskaudeksi.

14.

Alueen jälkihoito ja maisemointi tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistymisen mukaan niiltä alueen osilta, joilta aineksia ei enää oteta. Ottamisen eteneminen tulee suunnitella siten, että jälkihoito ja maisemointi voivat edetä mahdollisimman nopeasti. Otetun alueen pohja on muotoiltava siten, ettei alueelle muodostu vettä kerääviä lammikoita. Lopulliset jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteet on toteutettava välittömästi ottamistoiminnan päätyttyä alueella luvan voimassaoloaikana.

Rintaukset tulee luiskata aluetta ympäröivän maaston muotoja noudatellen 1:3 luiskakaltevuuteen tai loivemmiksi luiskauksen jyrkyyttä vaihdellen. Alueelle tulee muodostaa mahdollisimman nopeasti uusi kasvualusta esim. alueelta kuorittuja pintamaita käyttäen (n. 15 cm hiekkaa, n. 5 cm humusta). Alue tulee metsittää ja metsittäminen on käynnistettävä jälkihoidon etenemisen tahdissa. Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteen yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen – etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.

Maisemoinnin yhteydessä tulee myös ottaa huomioon törmäpääskyjen pesäpaikkatarve jättämällä kuopan ainekseltaan sovelias osa muotoilematta esim. noin 20 metrin matkalta.

15.

Toiminnan jätehuolto on järjestettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän pilaantumista eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Kaivannaisjätteet tulee varastoida ja käsitellä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Kyseessä on pysyvän jätteen kaivannaisjätealue.

Vaaralliset jätteet on varastoitava katetuissa tiloissa ja sellaisella alustalla, josta mahdolliset vuodot saadaan keräytyä talteen. Vaaralliset jätteet on pakattava varastointia ja kuljetusta varten asianmukaisesti laatua ja vaarallisuutta osoittavin merkinnöin varustettuihin tiiviisiin astioihin tai säiliöihin. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään tai muihin jätteisiin. Vaaralliset jätteet on toimitettava sellaiselle yritykselle tai laitokselle, joka saa ympäristöluvan perusteella ottaa vastaan ko. vaarallista jätettä.

16.

Toiminnassa tulee noudattaa niitä määräyksiä, joita Joensuun alueellisen jätelautakunnan yleisissä jätehuoltomääräyksissä ja Joensuun kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä on annettu jätteiden käsittelystä, lajittelusta ja varastoinnista, vaarallisista jätteistä, vaarallisia jätteitä koskevasta kirjanpidosta, sekä kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säiliövarastoinnista.

Jätteiden kuljetuksissa tulee noudattaa jätelain säännöksiä ja käyttää jätehuoltorekisteriin hyväksyttyjä kuljettajia, jotka ovat rekisteröityneet ko. jätteen kuljettajaksi.

17.

Toiminnasta tulee pitää käyttöpäiväkirjaa. Käyttöpäiväkirjaan tulee merkitä ainakin seuraavat tiedot:

- murskatun kiviaineksen määrä (t/a)
- murskauksen ja rikotuksen toiminta-ajat
- käytettyjen polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot (t/a)
- toiminnassa muodostuneet jätteet ja vaaralliset jätteet, niiden alkuperä, laatu, määrä ja varastointi sekä edelleen toimittaminen. Jätetiedot on raportoitava ympäristönsuojelun tietojärjestelmään (YLVA) vuosittain helmikuun loppuun mennessä
- suoritettavat huoltotoimenpiteet
- häiriötilanteet ja onnettomuudet (syy, kesto aika, arvio päästöistä ilmaan, vesiin tai maaperään sekä niiden ympäristövaikutukset ja suoritettavat toimenpiteet).
- mittauks tulokset

18.

Toiminnan häiriötilanteista, olennaisesta muuttamisesta, pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on viipymättä ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle.

19.

Ottamissuunnitelman ja lupaehtojen noudattamisen ja maisemoinnin edistymisen seuraamiseksi tulee paikan päällä järjestää tarvittaessa hakijan ja valvontaviranomaisen yhteisiä katselmuksia. Ennen

ensimmäistä toimintajaksoa alueella on pidettävä aloituskatselmus.

Hakijan tulee vuosittain ilmoittaa lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu. Tiedot tulee raportoida NOTTO järjestelmään. Ottotoiminnan loputtua vakuuden voimassaoloaikana on alueella pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys.

20.

Jos ottamissuunnitelma on ristiriidassa lupamääräyksen kanssa, noudatetaan kyseistä lupamääräystä.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään ainesten ottamisen rajoituksista. 1 momentin mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. (MAL 3.2 §)

Lisäksi maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-aineseiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asukkaille tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Alueelta on jo otettu maa-aineksia, eikä jo avatulla alueella ole merkittäviä kauneusarvoja tai erikoisia luonnonesiintymiä eikä maa-ainestenotto turmele kaunista maisemakuvaa eikä aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi, kun ottaminen toteutetaan ottosuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti.

Maa-aineseiintymän säästeliääseen ja taloudelliseen käyttöön vaikuttaa se, että avatulta ottoalueelta otetaan maa-ainekset mahdollisimman tehokkaasti.

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi. Erityisistä syistä lupa voidaan kuitenkin myöntää pidemmäksi ajaksi, kuitenkin enintään viideksitoista vuodeksi, ja kalliokiven louhinnan osalta enintään 20 vuodeksi, jos se hankeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja muihin ainesten ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. Erityisenä syynä voidaan pitää myös sitä, että ottaminen kohdistuu maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisessa voimassa olevassa maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle.

Joensuun seudun yleiskaavassa 2020 hakemusalue on osoitettu merkinnällä EO/so, seudullisesti merkittäväksi soran tai hiekan ottoalueeksi.

Kun toiminnassa noudatetaan lupamääräyksissä ja ottamissuunnitelmassa esitettyjä suojaustoimia, kuten jyrkänteiden suojausta ja varoituskylttejä, ei ottotoiminta aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle. Maasto-olosuhteet ja esitetyt torjuntatoimet huomioiden ottotoiminnasta ei aiheudu melu- tai pölyhaittaa asutukselle.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti luvassa on annettava määräykset mm. päästöjen

rajoittamisesta, jätteiden syntymisen vähentämisestä ja haittojen vähentämisestä. YSL:n 58 §:n mukaan luvassa on annettava lisäksi tarpeelliset määräykset jätteistä ja jätehuollosta jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamiseksi. YSL:n 62 §:n mukaisesti tulee myös antaa tarpeelliset määräykset toiminnan ja päästöjen tarkkailusta.

Maa-ainesten ottaminen ei ole ristiriidassa maa-aineslain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa. Lupa voidaan näin ollen myöntää.

Vastaus lausuntoihin ja esitettyihin mielipiteisiin ja muistutuksiin

Terveysturvallisuusviranomaisen (Pohjois-Karjalan ympäristöterveys) lausunto on otettu huomioon lupamääräyksissä 3–12.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunto on otettu huomioon lupamääräyksissä 1-19.

Saapunut muistutus on otettu huomioon lupamääräyksessä 3-4 ja 14.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 1.

Kokonaisottomäärä ja ottamisalue ovat hakemuksen mukaiset. Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin ottosuunnitelmassa on esitetty.

Lupamääräys 2.

Määräys on tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksellä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuva vaara.

Lupamääräykset 3, 4.

Määräykset on asetettu pohjaveden laadun ja määrän sekä ottotoiminnan suunnitelmallisen etenemisen turvaamiseksi.

Ottotason selkeä merkintä helpottaa sekä valvontaa että itse ottotoimintaa.

Lupamääräys 5.

Toiminta-aikojen rajaaminen on tarpeen naapureille koituvan kohtuuttoman meluhaitan ehkäisemiseksi. Toiminta-aikojen rajaamisessa on otettu huomioon alueen maasto-olosuhteet, etäisyys häiriintyviin kohteisiin sekä esitetyt haittojen torjuntatoimet. Asetetut toiminta-ajat ovat MURAUS-asetuksen mukaiset.

Lupamääräys 6.

Valtioneuvoston asetuksessa (MURAUS-asetus 800/2010) säännellään murskauksen ympäristönsuojelun tasosta. Asetus toimii vähimmäisvaatimuksena ympäristöluvuissa. Tästä syystä toiminnassa tulee noudattaa asetuksen vaatimuksia.

Lupamääräys 7.

Lupamääräys on tarpeen toiminnasta naapureille aiheutuvan meluhaitan vähentämiseksi. Toiminta ei saa aiheuttaa naapurussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta räsäytystä melun osalta. Melun raja-arvo perustuu valtioneuvoston päätöksessä melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §:n mukaiseen asumiseen käytettävän alueen ulko-ohjearvoon. Melumittauksia on tehtävä, mikäli ympäristönsuojeluviranomaisella on aihetta epäillä asetettujen raja-arvojen ylittävän.

Lupamääräys 8-9.

Lupamääräykset ovat tarpeen asutukselle mahdollisesti aiheutuvien pölyhaittojen rajoittamiseksi ja todentamiseksi. Asetettu hengitettävien hiukkasten raja-arvo perustuu valtioneuvoston asetukseen ilmanlaadusta (79/2017). Mittaukset on tehtävä, mikäli ympäristönsuojeluviranomaisella on aihetta epäillä asetettujen raja-arvojen ylittävän. Vaaditut pölyn leviämisen torjuntatoimet ovat MURAUS-asetuksen (800/2010) mukaiset.

Lupamääräys 10.

Lupamääräys on tarpeen murskauksesta aiheutuvien melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi. Vaaditut torjuntatoimet ovat MURAUS-asetuksen (800/2010) mukaiset.

Lupamääräys 11.

Lupamääräykset ovat tarpeen pohjaveden ja maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi. Vaaditut torjuntatoimet ovat MURAUS-asetuksen (800/2010) mukaiset.

Lupamääräys 12.

Lupamääräys on tarpeen pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 13:

Lupamääräys on annettu erittäin uhanalaisen törmäpääskyn pesimisrauhan turvaamiseksi.

Lupamääräys 14.

Määräykset ottoalueen muotoilusta ovat tarpeen, jotta alue ottotoiminnan jälkeen sopii ympäröivään maisemaan ja alueella on turvallista liikua. Maannoskerroksen palauttaminen nopeuttaa kasvillisuuden muodostumista, joka on erityisen tärkeää pohjaveden suojelun kannalta.

Lupamääräykset 15-16.

Ympäristönsuojelulain 113 §:n mukaan kaivannaistoimintaa koskevassa ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset kaivannaisjätteestä sekä toimintaa koskevasta kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta. VNa ympäristönsuojelusta 18 §:n mukaan kaivannaisjätteen jätealuetta koskevassa lupapäätöksessä on oltava määräykset jätealueen luokituksesta.

Toiminnassa tulee noudattaa niitä määräyksiä, joita Joensuun alueellisen jätelautakunnan yleisissä jätehuoltomääräyksissä ja Joensuun kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä on annettu jätteiden käsittelystä, lajittelusta ja varastoinnista, vaarallisista jätteistä, vaarallisia jätteitä koskevasta kirjanpidosta sekä kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säiliövarastoinnista.

Lupamääräykset 17-18.

Käyttöpäiväkirjan pito on tarpeen toiminnan valvomiseksi. Jätelaissa säädetään ympäristönluvanvaraisen toiminnan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudesta sekä kirjanpitoon sisällytettävistä tiedoista ja niiden säilyttämisestä.

Ilmoitukset toimintaa koskevista muutoksista ovat tarpeen toiminnan valvonnan sekä ympäristöluvan muutostarpeen arvioinnin takia.

Lupamääräykset 19-20.

Määräykset selventävät maa-ainesten oton valvontaan liittyviä järjestelyjä ja maa-ainesten ottajan velvollisuuksia.

LUVAN VOIMASSAOLO**Päätöksen voimassaolo**

Lupa on voimassa 15 vuotta.

Maininta lupaa ankaramman asetuksen noudattamisesta

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tässä luvassa olevia määräyksiä ankarampia määräyksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

OTTAMISTOIMINNAN ALOITTAMINEN

Toiminta voidaan aloittaa ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain 21.2 §:n mukaisesti ennen kuin päätös saa lainvoiman. Tämän lupapäätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, kun toiminta järjestetään lupapäätöksen määräysten mukaisesti. Alue on jo ottamistoiminnan piirissä.

Toiminnan aloittaminen ennen tämän päätöksen lainvoimaiseksi tuloa edellyttää, että luvan saaja asettaa 17 000 euron suuruisen vakuuden mahdollisten haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai muuttamisen varalta. Muutoksenhakutuomioistuim voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

MAKSUT JA VAKUUDET**Tarkastusmaksu**

Maa-aineslupahakemuksen tarkastusmaksu on 1057,50 €

Ympäristölupahakemuksen tarkastusmaksu on 1050 €

Asianosaisten kuulemiskulut

Naapurien kuulemisesta peritään maa-ainestaksan 4.1 §:n mukaisesti 125 euroa.

Aloittamisoikeus

Maa-aineslain mukaisen toimenpiteen suorittamisesta ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa peritään maa-ainestaksan 5.1 §:n mukaisesti 148 euroa ja ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 9 §:n mukaisesti 70 euroa.

Valvontamaksu

Vuosittainen maa-ainesoton valvontamaksu määräytyy voimassa olevan taksan mukaan. Vuoden 2025 valvontamaksu on 159 € ja se peritään tarkastusmaksun yhteydessä. Ympäristöluvan valvontamaksu peritään valvontaohjelman mukaisesti.

Vakuus

Lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi hakijan on asetettava 17 000 euron suuruinen vakuus lupamääräyksissä ja ottamissuunnitelmassa määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään yhden vuoden tämän päätöksen voimassaoloajan yli menevälle ajalle. Vakuus palautetaan vasta hyväksytyn loppukatselmuksen jälkeen.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 2, 5–12, 14–17, 19–20, 22, 27, 34, 39, 42–44, 47 a – 49, 52–53, 58, 62, 66, 70, 83–85, 87, 96, 111–114, 123, 167–168, 170, 190–191, 198, 199, 205 §
 Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2–4, 6, 11–15, 18 §
 Maa-aineslaki (555/1981) 1, 1a, 3–7, 10–16, 19–21, 23, 23 a, 23 b §
 Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1–4, 6–9 §
 Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 1–4, 6–8, 12–13 §
 Jätelaki (646/2011) 118–119 §
 Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 33 §
 Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)
 Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
 Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (MURAUS-asetus 800/2010)
 Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)
 Joensuun kaupungin ympäristönsuojelumääräykset (16.11.2015)
 Joensuun alueellisen jätelautakunnan jätehuoltomääräykset (13.6.2024)
 Joensuun kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (20.12.2023) 2–3, 9 §
 Joensuun kaupungin maa-ainestaksa (18.12.2024) 2–4, 8 §
 Joensuun kaupungin hallintosääntö (22.12.2022) 22 §

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN**Päätös**

Hakija

Jäljennös päätöksestä

Pohjois-Karjalan ELY-keskus / ympäristö ja luonnonvarat, PL 69, 80101 Joensuu
 Pohjois-Karjalan ympäristöterveys, Jokikatu 8, 80220 Joensuu

Ilmoitus päätöksestä

Niille, jotka asian käsittelyn yhteydessä ovat sitä pyytäneet, antaneet hakemuksesta lausunnon tai muistutuksen

Julkinen kuulutus

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella yleisessä tietoverkossa 19.6.2025.

MUUTOKSENHAKU**Valitusosoitus**

Tähän päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusoikeus on:

1. sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;
2. rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella

- kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
3. toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
 4. elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
 5. muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusosoitus on liitteenä.